

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Martiniano Archiepiscopo Mediolanensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

Videt daemones collectis interesse, eorumque varias suggestiones.

Psal. 82. 2.

Psal. 67. 2.

CIRCITER AN.
CHR. CDXXXI.

II JAN.

S. Martiniani nomen in sacris fastis.

Quando vixerit et quam diu.

Scriptis contra Nestorium.

Domini deprecatur, ut sibi veritatem verbi hujus ostendat. Et ecce vidit per totam ecclesiam quasi parvulos quosdam puerulos Æthiopes tetros discurrere huc atque illuc, et velut volitando deferri. Moris est autem inibi sedentibus cunctis, ab uno dici psalmm, ceteris vel audientibus vel respondentibus. Discurrentes ergo illi Æthiopes pueruli, singulis quibusque sedentibus alludebant, et si cui duobus digitulis oculos compressissent, statim dormitabat: si cui vero in os immersissent digitum, oscitare eum faciebant. Ubi vero post psalmm ad orandum se projecissent fratres, percurrerant nihilominus singulos, et ante alium jacentem in oratione quasi mulierum specie ferebantur, et ante alium quasi ædificantes atque portantes aliquid, ac diversa quæque agentes apparebant. Et quæcumque daemones quasi ludendo formassent, hæc orantes illi in cordis sui cogitatione versabant: a nonnullis tamen, ubi aliquid horum agere cœpissent, quasi vi quadam repulsi, præcipientes dejiciebantur, ita ut nec stare quidem prorsus, aut transire juxta eos audent: aliis vero etiam infirmis fratribus supra cervices et dorsa ludebant, quia non erant in oratione sua intenti. Hæc cum vidisset S. Macarius ingemuit graviter, et lacrymas profundens ad Dominum, Respice, ait Domine, et ne fileas, neque mitigeris Deus. Exurge ut dispergantur inimici tui, et ut fugiant a facie tua, quoniam anima nostra repletur illusionibus. Post orationem tamen examinande veritatis gratia seorsum evocatis singulis quibusque fratribus, ante quorum

faciem viderat daemones diverso habitu et variis imaginibus ludentes, requirit ab eis si in oratione vel ædificandi cogitationes habuerint, vel iter agendi, vel alia diversa, quæ unicuique imaginata per daemones viderat: et singuli eorum ita confitebantur in corde suo fuisse, ut ille arguebat: et tunc intellectum est, quod omnes vanæ et superflue cogitationes, quas vel psalmm vel orationum tempore unusquisque conceperit, ex illusionibus daemnonum fiant: ab his autem qui omni custodia cor suum servant, tetri repelluntur Æthiopes. Deo enim conjuncta mens, et in ipso tempore præcipue orationis intenta, nihil alienum, nihil superfluum recipit.

36 Aliud quoque multo terribilius addebat, quod vidisset eo tempore, quo fratres accedebant ad Sacramenta; ubi porrexissent ad suscipiendum palmas, in nonnullorum manibus prævenientes Æthiopes, carbones deponere; Corpus autem, quod tradi Sacerdotis manibus videbatur, redire ad altare; aliis vero, quos meliorum merita juvabant, extendentibus manus ad altare, longe recedere daemones, et cum ingenti metu refugere: Angelum enim Domini assistere cernebat altari, qui cum Sacerdotis manu suam quoque manum in Sacramentorum distributione superponeret. Ex hoc jam permansit a Deo gratia ista, ut in vigiliis fratrum, psalmm et orationis tempore, si quis aliud aliquid secundum illusionem daemnonum in corde cogitasset agnosceret, et accedentium ad altare vel indignitates eum vel merita non laterent.

EX VITIS PP.

Superflue cogitationes in oratione operis daemnonis.

Merita et demerita communicantium et illusiones daemnonum videt Macarius.

DE S. MARTINIANO ARCHIEPISCOPO MEDIOLANENSI.

De S. Martiniano, sive Materniano, xvii Mediolanensium Antistite Romanum Martyrologium hoc die: Mediolani S. Martiniani Episcopi, Galesinius: Mediolani S. Martiniani Episcopi. Hic illius urbis septimus et decimus Episcopus, sanctitate et multis miraculis clarus, Innocentio I Pontifice quievit in Domino. Hæc ejus chronologia paullo post confutatur ex Josepho Ripamontio, asserente anno Christi CDXXXI. Cælestini nempe vni decessisse. Estque id necessario asserendum si Synodo Ephesina per Legatos interfuit, quæ anno CDXXXI, est habita. Hinc et ipse quoque refelleretur Baronius, qui in Notis ad Martyrologium claruisse Martinianum scribit temporibus Papæ Zosimi, cum Zosimus anno CDXVIII, vii Kalend. Januar. obierit, Martinianus vero anno demum CDXXII, inierit Pontificatum, Bonifacii Papæ anno iv, nisi assentiamur Demochari, qui electum scribit anno CDXVII, sedisse annos xiii. Ejus minuit Claudius Robertus in catalogo Episcoporum Mediolanensium traditque sedisse annis tribus.

2 Martiniani vitam ms. citat Galesinius ex antiquis Ecclesie Mediolanensis monumentis. At Baronius solas tabulas Ecclesie Mediolanensis citat ab ipso Galesinio illustratas.

3 De eo hæc scribit Josephus Ripamontius lib. 6, historiarum Ecclesie Mediolanensis: Nil ferme habuit Maroli Pontificis ætas, quod memoratu sit dignum. Per silentium et oblivio Martinianum et Glycerium secutos Antistites involvit, nisi quod utrumque Acta conventus Ephesini, Martinianum vero etiam sua scripta vindicare, quæ Nestorianam sectam evertit.

4 Originem deinde exponit hæreseos Nestorianæ, sed vehementer fallitur quod Nestorium Germanum facit. Fuit enim ut Socrates scribit lib. 7, c. 29, ex Germania (ex Germanica vertit Christophorus, Greece est Θεσσαλονίκη) aut, ut Theodoretus, ex Germanicorum civitate oriundus. Eam vero urbem idem Theodoretus

lib. 2. histor. Eccles. cap. 23, scribit esse in loco ubi Cilicum, Syrorum, et Cappadocum fines terminantur, subjectam Euphratesia provincia. Vide Ortelium in thesauro, qui ex historia Miscella ait Germanicam translata in Palestinam; ex Glyca, Nestorium ex Germania Syria oriundum.

5 Tandem de Martiniano subdit Ripamontius: Martinianus igitur dogma Nestorianum acri et vehementi scripto confutavit: eumque librum Theodosio Principi destinatum transmisit ad ipsos Ephesini Concilii Patres, quos fama est, Mediolanensis Archiepiscopi doctrina et ingenio magnopere delectatos fuisse. Sed grave mendum irrepsit in Ambrosiana monumenta, litterasque. Nam cum septennio ferme ante quam scriptum illud evulgaretur, decessisse Honorium constet, sic habent eæ litteræ, scripsisse Martinianum ad Augustos Honorium et Theodosium de Nestorii mendacis et vanitate prævaque doctrina.

6 Illud quoque tralatitium est ac mendosum, quod eadem Ambrosiana monumenta tradunt de litteris, quas Martinianus idem ad Ephesini Concilii Patres cum misisset, hanc inde laudem tulerit, ut Sanctissimus Deoque carissimus appellaretur. Quippe sunt ea verba rebellium quorumdam Episcoporum, qui conventus Ephesini decreta coaspernantes proprioque conciliabulo ad ea labefactanda congregati, cum alia multa fecere fraudulenter ac dolose, tum hanc sparsere famam et aluere, tamquam Italici generis Antistites ab sua parte starent, illos alteros aversarentur. Id utique volentes increbrescere, vulgare suas litteras, quæ gravissimum quemque Pontificum Italicorum ceu fautorem et gregalem suum appellarent. Ac alios quidem alio verborum honore per eam artem commentumque sunt prosecuti; Martino Mediolanensi (id enim nomen accepere pro Martiniano (illa ipsa, quæ retulimus, verba circumdedere.

21 7 Tertium

Librum suum mitti ad Theodosium et Concilium Ephesinum.

Quidam rebelles Episcopi fingunt eum a se stare.

EX
VARIIS AUCT.

Sed et annis 9.

7 Tertium denique mendum circa Pontificis hujus aetatem ex quotidiani officii narratione oportebit auferri. Nam ea tres tantum Pontificatus designat annos, cum in nonum usque debuerit pervenire, siquidem is Ephesini Concilii pars fuit. Decessit A. D. IV Non. Januar. jacent ossa in basilica D. Stephani.

8 Sequitur eum fama tamquam fuerit eximia oris

dignitate, ac pudore quodam virginali. Id ego ab aliis traditum omittere non debui, cum aliqui nulla effigies ipsius extet; et mortalium lineamenta, vultusque sermone tantum ac traditione custodiri, et in saecula, prout fuerunt, venire vix quisquam credat. *Hæc Ripamontius. Extat de Martiniano S. Emodii Ticinensis Episcopi carmen.*

Dicitur fuisse formosus.

Corpus ejus Placentiæ.

Epitaphium.

Invocatur contra tempestates Macarius.

Fuit aliquando Origenista.

DE S. MACARIO ROMANO, APUD LAVINUM IN ITALIA.

CIRCA
AN. CHR. CCL.
II JAN.

Alius hic est ab eo Macario cujus in vitis Patrum vita extat a Theophilo et duobus sociis monachis scripta; cujusque in Menologio et Menæis obitus refertur xxiii Octobris.

Macarius socius Piniani, alii Agathon.

2 Hujus Macarii meminit Palladius in historia Lausiaca sive lib. 8, de vitis Patrum cap. 123, dum ad Pinianum Melaniæ junioris quondam muritum convenisse scribit Pammachium ex Proconsulibus, quemdam nomine Macarium ex Vicaria, et Constantium Assessorem Praefectorum Italiae, insignes viros et eruditissimos, qui pervenerunt ad summum pietatis et religionis. Hic Palladius Macarius in Graecis quibusdam mss. ut annotavit Rosweyds, Agathon appellatur. Quod dicitur, ex

Fuit Vicarius Praefecti urbis.

Vicaria, Graece est ἀπὸ Βυζαντίας, Exvicarius, qui vicariam Praefecturam gessit, ut pulchre Victor Giselinus in cap. 18, dialogi 3 Sulpitii Severi; ubi Lycontius ex Vicariis, uti et cap. 1, ejusdem dialogi Eucherius ex Vicariis. Ortelius, non recte, existimavit loco cuiuspiam, unde ille ortus esset, Vicariæ nomen fuisse.

Solitarius ad summam senectutem pervenit.

3 Vitæ ejus hoc compendium refert Ferrarius in catalogo Sanctorum Italiae ex officio Ecclesiae Placentinae: Macarius Romanus Praefecti Urbis Romanae Vicarius, vitæ monasticæ cupidus, spreto omnibus, solitariam herbarum radicibus et aqua vitam egit. Insidias sathanæ assiduis precibus, et corporis castigatione, maxime vero jejuniis superavit: sicque Deo apprime carus, ad summa usque senectutem vitæ cursum

sanctissime confecit. Extat ejus ex candido et perlucido marmore sarcophagus in ecclesia S. Helenæ apud Lavinum amnem in agro Bononiensi, ubi eum vitam degisse eremiticam coniecimus. Corpus Placentiæ in basilica S. Xysti sub ara illi dicata conditum est. Vitam ejus a Theophilo scriptam tradunt.

4 Existimat ergo, perperam, Ferrarius vitam hujus a Theophilo scriptam, uti et ipse Baronius in Notis ad II Januar. Sed utriusque vitam legenti satis patet duos esse Macarios Romanos, quod noster Rosweyds in Notatione ad vitam alterius Macarii Romani lib. 1, de vitis P.P. clare demonstrat.

5 Locus vero apud Lavinum, ubi S. Helenæ ecclesiae parochialis conspicitur, S. Macarii sarcophago insignis, vulgo Chierno dicitur, estque Fratrum Servorum, ut testatur idem in Notis Ferrarius, qui addit Epitaphium S. Macarii in sarcophago hac legi: MACARIUS VOCOR IN CIVITATE ROM. NATUS. Solere vero Sanctum hunc ab accolis adversus tempestates invocari: a quibusdam illi Abbatem dici, tradique corpus illius diu Nonantulae fuisse asservatum.

6 Ex vita S. Paulæ per S. Hieronymum scripta infra xxvi Januar. colligitur hunc Macarium aliquando a Rufino Presbytero fuisse Origenis imbutum erroribus, quos tamen deinde ejuravit, uti et ipse, ut suo loco dicemus, Rufinus.

DE S. MARCO SURDO.

II JAN.

Menæa: Eodem die S. Marcus in pace quievit. Surdum hunc fuisse indicat additum distichon:

ὁ Μάρκος οὐκ ἔκουε γῆθων λόγων,
καὶ πρὶν λαπεῖν γῆν ὡς α γῆθεν ἐξέρχων,

Marcus non audiit terrestres sermones,
Et priusquam terras relinqueret aures a terra abducens.

DE S. ASPASIO CONFESSORE MELEDUNI IN GALLIA.

POST
AN. CHR. DL.

II JAN.

S. Aspasius Meludini Patronus.

Meleduni (oppidum est Galliae Celticae in insula Sequanae situm, quatuor passuum millibus a Fontisblaudi regia) Divi Aspasio nomen magna religione colitur, ut testatur Papirius Massonus in libro de Fluminibus Galliae. De eo Kalendis Januarii ista habet Molanus in Addit. ad Usuardum: Castro Mileduno Depositio S. Aspasio Confessoris; cujus ibidem nomini principalis Ecclesia titulatur, licet vita penitus ignoretur. Eadem fere Martyrologium Germanicum eodem die, et Philippus Ferrarius in generali catalogo Sanctorum, qui addit loci ejus tutelarem haberi. Celebritas ejus II Januarii agitur, ob festum fortasse Circumcisionis dilata.

Putatur Episcopus fuisse.

2 Fuit, ut quidam existimant, S. Aspasius Episcopus Elosensis sive Elusensis Ecclesiae, quæ Auscum translata est, aut cum Auscensi unita; sed postmodum: nam eodem tempore Proculejanus Auscensis Episcopus erat. Subscripsit Aspasius Concilio Aurelianiensi II, anno Christi DXXXIII, et Aurelianiensi IV, anno DLI item V, anno DXLIX,

et Arvernensi II, anno DXLIX, ut videre est apud Jacobum Sirmondum nostrum tom. I Concil. Galliae, et Claud. Robert. in Catalogo Archiepiscoporum Auscensium. Hic tamen Episcopos Auscenses et Elusenses videtur confundere, cum etiam anno DCXXX. Concilii Rhemensis tempore diversi fuerint.

Quando vixerit.

NOT. 30.
Mortuus Meloduni.

3 Cum Meloduno transiret Aspasius febris correptus fertur, ex qua deinde mortuus I, vel II Januarii. Ejus laudes cecinit pluribus hymnis Sebastianus Rouillardus Melodunensis, in Curia Parisiensi Advocatus, eruditione ac pietate celebris. Mortuus est S. Aspasius (si Elusensis Episcopus fuit) ante an. MXXXII, quo Concilio Parisiensi IV, subscripsit Laban Ecclesiae Elosanae Praesul. Qui Meloduni colitur, solum Confessor dicitur, non Episcopus. Servantur religiose ejus ossa capsis inclusa partim in S. Mariae, partim in ipsius nomini dicata aede. Appellatur et Euspasius.

Ejus ossa.

DE